

Helsinki

TOIMINTAKERTOMUS 2018

Tarkastuslautakunta ja -virasto

Tarkastuslautakunnan ja -viraston
toimintakertomus 2018

Valokuvat

My Helsinki materiaalipankki
Kansi: Yiping Feng ja Ling Ouyang
Sivu 5: Omar El Mrabt
Sivu 9: Yiping Feng ja Ling Ouyang

Tarkastuslautakunnan jäsenten valokuvat
Sivu 7: Pertti Nisonen

Sisällys

4	Tarkastusjohtajan katsaus
6	Arviointitoiminta
8	Sidonnaisuusilmoitukset
10	Tilintarkastustoiminta
12	Henkilöstö
14	Talous

Tarkastusjohtajan katsaus

Vuosi 2018 oli tarkastuslautakunnan toimikauden ensimmäinen kokonainen toimintavuosi, jonka aikana lautakunta osallistui täysipainoisesti arviointikertomuksen ja arviointisuunnitelman laatimiseen. Arviointikertomuksen valmistelussa onnistuttiin hyvin, sillä arviointikertomus 2017 herätti valtuustokäsittelyssä vilkasta keskustelua ja kertomus palkittiin syksyllä vuosittain järjestettävässä arviointikertomuskilpailussa sarjansa parhaana. Kilpailun tuomaristo luonnehti kertomusta muun muassa selkeäksi, analyttiseksi ja ammattimaiseksi. Samoin sanoin voisi kuvata tarkastuslautakunnan ja -viraston yhteistyötä. On ilo todeta, että lautakunnan työskentely on jatkunut hyvässä yhteistyössä tarkastusviraston kanssa.

Tilintarkastuksessa käynnistyi sopimuskauden viimeinen vuosi. Kaupungin tilintarkastusyhteisö KPMG Julkishallinnon palvelut Oy fuusioitui vuodenvaihteessa 2018–2019 emoyhtiönsä, joten vuoden 2018 tilintarkastuksen suorittaa loppuun ja tilintarkastuskertomuksen antaa KPMG Oy Ab. Fuusiosta huolimatta hyvin toiminut yhteistyö jatkuu saman vastuunalaisen tilintarkastajan ja tarkastustiimin kanssa. Myös vuoden 2018 aikana tarkastusviraston henkilökunnan suorittaman avustavan tilintarkastuksen osuus oli merkittävä. Syksyllä virastossa käynnistyi kaupungin tilintar-

kastuspalvelujen hankinnan kilpailutus seuraavalle sopimuskaudelle.

Tarkastusvirastolle vuosi 2018 oli hyvin poikkeuksellinen. Vuoden aikana virastoon rekrytoitiin uusi tarkastusjohtaja, arviointipäällikkö, kaupunkitarkastaja ja kaksi erikoistarkastajaa. Rekrytoinnista johtuen osa työtehtävistä hoidettiin vuoden aikana väliaikaisjärjestelyin. Samaan aikaan viraston toiminnan kehittämistä jatkettiin uusimalla kaupunkistrategiaa toteuttava toiminnanohjausjärjestelmä, panostamalla asiakassuhteiden kehittämiseen ja työn laatukriteerien määrittelyyn sekä toteuttamalla henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä edistävä Tyhy-hanke, merkittävimpiä toimenpiteitä mainitakseni.

Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta viraston työsuunnitelmiin merkityt tehtävät saatiin suoritettua ja laadulliset tavoitteet pääosin saavutettiin. Kun lisäksi muun muassa Kunta10-tutkimuksessa ja tarkastusviraston työmotivaatiokyselyssä saavutettiin erinomaisia tuloksia, voi vuoteen 2018 kokonaisuutena olla erittäin tyytyväinen. Haluankin katsauksen päätteeksi esittää suuret kiitokset tarkastusviraston motivoituneelle ja asiantuntevalle henkilökunnalle!

Timo Terävä
tarkastusjohtaja

Arviointitoiminta

Kaupunginvaltuusto nimesi 7.6.2017 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2017–2020. Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan arviointien valmistelu suoritetaan kahdessa toimikunnassa. Tarkastuslautakunta piti 13 kokousta vuonna 2018. Sen kaksi toimikuntaa kokoontuivat yhteensä 24 kertaa, näistä seitsemän oli arviointikäyntejä hallintokuntiin.

Lautakunta merkitsi keväällä tiedoksi toimialajohdajien selonteot sitovien tavoitteiden toteutumista vuonna 2017, esityksen kaupungin tilinpäätöksestä 2017, selostuksen kaupunkikonsernin muutoksista ja tulevaisuuden suunnitelmista sekä talousarvion ja tilinpäätöksen rakenteesta ja laatimisperiaatteista.

Syksyllä lautakunta merkitsi tiedoksi esitykset Stadion-säätiöstä ja Olympiastadionin perusrannuksesta, Länsimetron toteutuksesta sekä selostuksen opetustoimea koskevasta väärinkäytösepäilystä. Lautakunta antoi myös lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutetun toivomusponnosta, joka liittyi Helsingin vanhustenhoidon ja kotihoidon tilanteen ja resurssien selvittämiseen.

Vuoden 2018 arviointisuunnitelma syntyi tarkastuslautakunnan ja tarkastusviraston yhteistyönä. Suunnitelmaa valmisteltiin toimikuntien kevätkauden kokousten lisäksi yhteisessä tilaisuudessa 24.4.2018 ja lautakunta hyväksyi suunnitelman 8.5.2018. Arviointisuunnitelmaan sisältyy aiheita kaupunkistrategian teemoista ja sen valmistelussa otettiin huomioon valtuustoryhmiltä, valtuutetuilta ja kaupungin johdolta tulleita arviointiaihe-ehdotuksia. Vuotuisen arviointisuunnitelman lisäksi arviointityötä ohjaa tarkastuslautakunnan toimintasuunnitelma vuosille 2017–2020. Arviointisuunnitelmaan ja toimintasuunnitelmaan voi tutustua osoitteessa www.arviointikertomus.fi.

Arviointikertomus palkittiin vuoden parhaana

Tarkastuslautakunta hyväksyi 10.4.2018 vuoden 2017 arviointikertomuksen, joka sisälsi arviointiaiheita strategiaohjelman eri pääkohdista. Painettu

arviointikertomus jaettiin valtuutetuille. Arviointikertomus ja sen valmistelumateriaalina laaditut yksityiskohtaiset arviointimuistiot julkaistiin internetsivustona osoitteessa www.arviointikertomus.fi. Arviointikertomuksen havainnointia ja suosituksia esiteltiin valtuustoryhmien kokouksissa ja kertomuksesta laadittiin tiedote.

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi arviointikertomuksen ja siitä saadut lausunnot 20.6.2018. Valtuusto kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2018 loppuun mennessä selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta. Selvitys oli valtuuston käsittelyssä 12.12.2018.

Helsingin kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus palkittiin vuoden parhaana yli 20 000 asukkaan kunnan arviointikertomuksena PwC:n järjestämässä arviointikertomuskilpailussa. Tunnustus myönnettiin arviointikertomusseminaarissa 7.11.2018. Tuomariston puheenjohtajan mukaan kertomus oli selkeä, havainnollinen ja helppolukuinen sekä analyttinen ja ammattimainen. Kertomuksessa keskityttiin olennaiseen ja merkityksellisiin asioihin, ja otettiin eri yleisöt huomioon.

Arvioinnin kehittämisessä painottuivat vaikuttavuus ja laatu

Tarkastusvirasto avusti vuonna 2018 tarkastuslautakuntaa ja sen kahta toimikuntaa kuntalain mukaisessa arviointitehtävässä. Arviointityötä teki arviointisuunnitelman mukaisesti kahden tarkastajan muodostama työpari. Arviointisuunnitelman toteutumista seurattiin arvioijien muodostamassa Arvi-ryhmässä, jossa puheenjohtajana ja samalla arvioinnin vastuhenkilönä toimii arviointipäällikkö.

Arvi-ryhmässä käsitellään myös arviointityön kehittämistä. Toimintavuoden aikana päivitettiin arvioinnin käsikirjaa, johon on koottu kaikki arviointia koskevat menettelytavat. Arvi-ryhmässä järjestettiin koulutuksia vuorovaikutuksesta arviointikohteiden kanssa, haastattelumenetelmistä ja kyselyohjelmasta sekä kuultiin kaupunginkanslian

Tarkastuslautakunta on suoraan kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin.

Lautakunnan tehtävänä on huolehtia Helsingin kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamista.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

- 1. toimikunta
- 2. toimikunta

Dan Koivulaakso
yhteiskuntatieteiden maisteri
kaupunginvaltuutettu

Iida Haglund
estonomi

Mikko Kiesiläinen
Master of Science in
Operational Research

Minna Salminen
kasvatustieteiden maisteri

Juhani Strandén
Qualification in Business and
Administration of Accounting
QBA

Kauko Koskinen
diplomi-insinööri
kauppatieteiden maisteri
kaupunginvaltuutettu

Alviina Alametsä
valtiotieteiden kandidaatti,
kaupunginvaltuutettu

Sanna Lehtinen
teologian tohtori

Paul Taimitarha
kauppatieteiden maisteri

strategiapäällikön selostus kaupunkistrategian toteuttamisesta. Lisäksi toteutettiin kehittämishanke arvioinnin vaikuttavuuden kehittämiseksi ja määriteltiin arvioinnin laadun osatekijät.

Tarkastusvirasto selvitti asiakaskyselyllä lautakunnan jäsenten näkemyksiä viraston toiminnasta ja arviointityöstä.

Helsinki aktiivisesti mukana pääkaupunkiseudun kaupunkien ja HUS:n yhteistyössä

Pääkaupunkiseudun tarkastustoimien arviointiyhteistyö jatkui vuoden tauon jälkeen, kun tarkas-

tuslautakuntien puheenjohtajista muodostettu ohjausryhmä valitsi vuoden 2018 yhteisarvioinnin aiheeksi lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut. Yhteisarvioinnin vetovastuu oli Helsingillä. Tällä kertaa yhteisarviointiin osallistui myös HUSin tarkastustoimi.

Tarkastuslautakunnan ja -viraston edustajia osallistui 29.11. Vantaalla järjestettyyn PKS-tarkastuslautakuntien yhteisminäariin, jonka luennoissa käsiteltiin digitalisaatiota, tietojohdantamista, Uudenmaan maakunnan ulkoisen tarkastuksen järjestämistä sekä lasten ja nuorten psykiatrisia sairauksia. Arviointiryhmän vetäjä kertoi myös yhteisarvioinnin alustavia tuloksia lasten ja nuorten mielenterveyspalveluista.

Sidonnaisuusilmoitukset

Kuntalain (410/2015) mukaan määrättyillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on 1.6.2017 alkaen ollut velvollisuus ilmoittaa julkisesti sidonnaisuuksistaan. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastusvirasto valmistelelee tarkastuslautakunnalle sidonnaisuusilmoitusten valvontaa koskevat asiat. Tarkastusvirasto valvoo, että sidon-

naisuusilmoitusvelvolliset tekevät asianmukaisen ilmoituksensa määräajassa, ylläpitää ilmoituksista muodostuvaa rekisteriä ja antaa sidonnaisuusilmoitusten laatimiseen liittyvää opastusta. Lautakunta merkitsi tiedoksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden antamat sidonnaisuusilmoitukset 29.5.2018 ja 20.11.2018. Valtuuston käsittelyssä ilmoitukset olivat 20.6.2018 ja 12.12.2018.

Tilintarkastustoiminta

Tilintarkastaja huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta.

Kaupunginvaltuusto valitsi 10.4.2013 tarkastuslautakunnan ja -viraston valmistelun sekä tilintarkastuksesta käydyin tarjouskilpailun perusteella KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n tarkastamaan kaupungin vuosien 2013–2016 ja optiona vuosien 2017–2018 hallintoa ja taloutta. Valtuusto päätti 11.5.2016 käyttää option ja valita vuosiksi 2017–2018 kaupungin tilintarkastajaksi KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana vuonna 2018 toimi JHT, KHT Jorma Nurkkala ja hänen varahenkilönään JHT, HT Tuomas Koskiniemi.

Sopimuksen mukainen tilintarkastuspäivien enimmäismäärä on 390 päivää/vuosi, minkä tilintarkastaja alitti yhdellä päivällä tilivuoden 2017 tarkastuksessa. Lakisääteinen tilintarkastus suoritettiin julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sopimushintojen puitteissa.

Tilintarkastaja antoi puhtaan tilintarkastuskertomuksen

Tilintarkastaja huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Tilintarkastajan on kuntalain mukaisesti annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Tilintarkastaja antoi 26.4.2018 tilivuotta 2017 koskevan vakio- muotoisen eli niin sanotun puhtaan tilintarkastuskertomuksen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.6.2018 Helsingin kaupungin tilinpäätöksen vuodelta 2017 ja merkitsi samalla tiedoksi tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2017. Valtuusto myönsi tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 2017.

Tilintarkastussopimuksen mukaan tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelmasta ja sen toteutumisesta, tarkastuspäivien käytöstä, tarkastustyön kulusta ja tekemistään tarkastushavainnoista antamalla lautakunnalle vuosittain kolme raporttia tilintarkastuksesta.

Tilintarkastaja antoi vuonna 2018 yhden väliraportin sekä yhteenvetoraportin tilivuoden 2017 tilintarkastuksesta ja yhden väliraportin tilivuoden 2018 tilin-

tarkastuksesta. Tilintarkastaja selosti raporttejaan tarkemmin tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Viraston tarkastustyössä panostettiin digitaalisuuteen ja kehitettiin toimintaa

Tarkastusvirasto avustaa kaupungin tilintarkastajaa sopimuksen mukaisesti noin 960 päivällä tilivuodessa. Vuonna 2018 tilintarkastusta tehtiin virastossa vakiintuneen toimintamallin mukaisesti. Tiimityönä tehtyä tarkastusta koordinoi tarkastuspäällikkö ja tiimien työtä ohjasivat tarkastuspäällikön ohella tiimivetäjinä toimineet kaupunkitarkastajat. Tarkastusta koskevia suunnitelmia ja tarkastuksen toteutusta käsiteltiin Tilta-ryhmässä, jonka puheenjohtajana toimi tarkastuspäällikkö.

Tilintarkastuksessa panostettiin suunnitelmallisesti data-analyysin laajempaan hyödyntämiseen. Data-analyysiin liittyvien toimenpiteiden tavoitteena on parantaa tilintarkastuksen laatua, tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Menetelmää sovellettiin useassa eri tarkastuksessa, lisäksi järjestettiin data-analyysin käytännön soveltamiseen liittyvää koulutusta.

Vuonna 2018 toteutettiin kehittämishanke viraston vuonna 2017 uudelleen määriteltyjen asiakassuhteiden suunnitelmalliseksi kehittämiseksi. Tilintarkastuksen osalta asiakassuhteiden kehittämistä pohdittiin Tilta-ryhmässä ja sen jälkeen viraston johtoryhmässä. Lisäksi määriteltiin tilintarkastuksen laadun osatekijät.

Toimintavuoden aikana virastossa jatkettiin työpareiden sähköiseen arkistointiin liittyvää hanketta. Hanketta vetää kaupunginkanslian tietohallinnon projektipäällikkö ja tarkastusviraston lisäksi mukana on myös kaupungin sisäinen tarkastus. Hankkeen tavoitteena on saada viraston käyttöön sähköinen dokumentinhallintajärjestelmä, joka tarjoaa tarkastusmateriaalin tehokkaamman käsittelyn, säilyttämisen ja arkistoinnin. Hanketta toteuttaa ulkopuolinen konsultti ja se jatkuu vuodelle 2019.

Vakiintuneen käytännön mukaan tilintarkastusyh-

teisö antoi tarkastajakohtaisen palautteen viraston tarkastustyöhön osallistuneesta henkilöstöstä.

Tarkastushavaintojen seuranta tehtiin yhdessä tilintarkastajan kanssa

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on seurata, että tilivelvolliset ja muut toiminnasta vastaavat henkilöt ovat ryhtyneet tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden suositusten ja muistutusten johdosta, joihin tilintarkastus on antanut aiheita.

Seuranta varten vuoden 2018 syksyllä kokoonnuttiin tilintarkastusyhteisön ja tarkastusviraston henkilöstön kesken yhdessä käymään järjestelmällisesti läpi tilivuosien 2013–2017 tarkastuksissa toistuvasti esille nousseita havaintoja. Samalla arvioitiin uudelleen näihin havaintoihin liittyviä riskejä ja pohdittiin keinoja, joilla tilintarkastus voisi osaltaan myötävaikuttaa asiointilan parantamiseen. Tilintarkastaja raportoi havainnoista tarkastuslautakunnalle vuoden 2019 alkupuolella.

Norjalainen valtuuskunta vieraili tarkastusvirastossa

Toukokuussa 2018 tarkastusvirastossa vieraili Norjan maakunnalliseen tarkastustoimeen kuuluvia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita. Tarkastusviraston edustajat esittelivät tapaamisessa muun muassa Suomen kunnallista tilintarkastusjärjestelmää ja viraston tilintarkastustoiminnan organisointia.

Kaupungin lakisääteisen tilintarkastajan kilpailuttaminen käynnistettiin

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella kaupunginvaltuustolle esitys tilintarkastajan valinnasta kaupungin hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Kaupungin nykyisen tilintarkastajan sopimuksen mukainen toimikausi päättyy tilivuoden 2018 tarkastamisen jälkeen. Toimintavuoden syksyllä virastossa aloitettiin kaupungin lakisääteisen tilintarkastuspalvelun hankinnan valmistelut. Tilintarkastuspalvelut kilpailutetaan tilikausille 2019–2022 sekä optiona vuosille 2023–2024. Hankintaan liittyvä tarjousvaihe saatiin toimintavuoden aikana päätökseen. Kaupunginvaltuusto päättää uuden tilintarkastajan valinnasta vuoden 2019 alkupuolella.

Henkilöstö

Tarkastusvirasto sai uuden johtajan, kun kaupunginvaltuusto 11.4.2018 valitsi tarkastusjohtajan virkaan hallintotieteen maisteri, JHTT Timo Terävän 1.6.2018 lukien. Valinta tehtiin tarkastuslautakunnan esityksestä kaupunginhallituksen annettua lausuntonsa hakijoista. Terävä hoiti väliaikaisena virastopäällikön avointa virkaa vuoden alusta vaki-naistamiseensa asti.

Terävän avoimeksi jättämään arviointipäällikön virkaan tarkastuslautakunta valitsi 11.12.2018 valtiotieteiden tohtori Minna Tiilin 1.1.2019 lukien. Tiili toimi arviointipäällikön viransijaisena 1.6.2018 lähtien.

Vuoden 2018 lopussa virastossa työskenteli 15 henkilöä. Vakansseja on 18. Koko henkilöstön keski-ikä oli 43,8 vuotta. Yli 50-vuotiaiden osuus vakinaisesta henkilöstöstä oli 25 prosenttia. Henkilöstöstä oli naisia 60 prosenttia ja miehiä 40 prosenttia. Viranhaltijoita oli kolme ja työsopimussuhteisia 12. Hallintotieteiden opiskelija Tampereen yliopistosta oli korkeakouluharjoittelijana toukokuusta elokuuhun.

Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus on vuosina 2014–2018 vaihdellut 0–2 henkilöön. Suurin osa vaihtuvuudesta on johtunut eläkkeelle jäämisistä. Vuonna 2018 kaksi erikoistarkastajaa siirtyi muihin tehtäviin. Elokuussa 2018 työyhteisöön toivotettiin tervetulleeksi kaksi uutta erikoistarkastajaa ja yksi kaupunkitarkastaja.

Lyhyitä sairauspoissaoloja on vähän

Tarkastusviraston sairauspoissaoloprosentti on ollut merkittävästi pienempi kuin koko kaupungin keskiarvo, joka vuonna 2018 oli 4,6. Vuoteen 2018 kohdistui yksi pitkä sairauspoissaolo, minkä vuoksi tarkastusviraston sairauspoissaoloprosentti oli 6,6. Lyhyitä (1–3 päivää) sairauspoissaoloja oli tarkastusvirastossa 0,9 kertaa per henkilötyövuosi ja koko kaupungilla 2,0.

Työhyvinvointiin panostetaan

Työhyvinvoinnin tilaa seurattiin Kunta10-tutkimuksen, sairauspoissaolotilastojen ja työhyvinvointi-

mittarin avulla sekä viraston omalla vuosittaisella motivaatiokyselyllä.

Vuosi 2018 oli tarkastusvirastossa fyysisen hyvinvoinnin teemavuosi. Työhyvinvoinnin kehittämishankkeen puitteissa järjestettiin henkilöstölle luentoja unesta ja palautumisesta, liikunnan merkityksestä hyvinvoinnille sekä terveellisestä ruokavaliosta. Työterveys Helsinki suoritti halukaille kuntotestit, kehonkoostumusmittauksen ja Firstbeat-hyvinvointianalyysin. Työergonomiaan panostettiin ja joka viikko esitettiin vapaaehtoinen terveyteen ja hyvinvointiin liittyvä työhyvinvoinnin viikkohaaste.

Koulutuspäivien määrä väheni

Viraston henkilökunnasta kymmenellä on ylempi korkeakoulututkinto, mukaan lukien kolme tohtorin tutkintoa. Tarkastusjohtajan lisäksi viraston tarkastuspäällikkö ja kolme kaupunkitarkastajaa ovat auktorisoituja julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajia (JHT/JHTT).

Toimintavuonna toteutettiin viraston strategialähtöistä osaamisen ja toiminnan kehittämissuunnitelmaa 2014–2020 ja sen toimeenpanoa varten yhteistyössä henkilöstön kanssa laadittua koulutus- ja kehittämisohjelmaa 2018. Sisäistä koulutusta järjestettiin monipuolisesti, esimerkiksi haastattelujen pitämisestä, vuorovaikutuksesta arviointikohteiden kanssa ja fasilitointimenetelmistä. Toteutuneet koulutusmenot vuonna 2018 olivat 14 000 euroa. Koulutuksen osuus tarkastusviraston menoista oli 0,8 prosenttia (1,3 prosenttia vuonna 2017).

Henkilöstön osaamisen kehittämiseen käytettiin hyväksytyt koulutussuunnitelman mukaisesti noin seitsemän koulutuspäivää per henkilö (noin 9 päivää vuonna 2017). Näistä noin viisi päivää/henkilö oli tilintarkastus- ja arviointikoulutusta ja loput muuta ammattitaitoa kehittävää koulutusta. Koulutuspäivien määrän laskuun vaikutti se, että toimintaa hoidettiin koko vuosi vajailla resursseilla. Koulutuksista saatua tietoa ja sen soveltamisesta hankittua osaamista jaetaan viraston sisällä jatkuvasti.

Tarkastusvirasto toimii tarkastuslautakunnan alaisena Helsingin kaupunkikonsernin hallintoa ja taloutta tarkastavana ja arvioivana yksikkönä.

2 935

Henkilötyöpäivää vuonna 2018

Virasto tekee suunnitelmallista osaamisen kehittämisen yhteistyötä Valtiontalouden tarkastusviraston kanssa. Tarkastusvirastojen kesken on laadittu sopimus henkilökierrosta vuosille 2016–2020. Sidosryhmäyhteistyötä VTV:n kanssa jatkettiin, mutta henkilökierto ei vuonna 2018 toteutunut.

Uutena yhteistoiminnan muotona henkilöstötoimikunta

Viraston johdon ja henkilöstön ylimpänä yhteistoimintaelimenä laajennetun johtoryhmän sijaan alkoi vuoden 2018 alusta toimia yhteistoimintasopimuksen myötä perustettu henkilöstötoimikunta. Henkilöstötoimikunta kokoontui vuoden 2018 aikana neljä kertaa. Henkilöstö valitsi keskuudestaan yhteistoimintavastaavan.

Pohjoismainen yhteistyö jatkuu

Pohjoismainen päällikköreviisorikonferenssi järjestettiin 33. kerran 2.–4.9.2018, tällä kertaa Tanskan Aarhusissa. Tarkastusvirastosta konferenssiin

osallistui vs. arviointipäällikkö. Konferenssin aiheina olivat ulkoistaminen ja ostopalvelut, luottamukseen perustuva ohjaus ja EU:n tietosuojasetus. Vs. arviointipäällikkö esitteli sitä, miten Helsingin kaupungin arviointitoiminnassa on otettu huomioon ostopalvelut.

Vs. arviointipäällikkö osallistui 19.11.2018 pohjoismaisten kontaktihenkilöiden tapaamiseen Kööpenhaminassa. Seuraava konferenssi järjestetään vuonna 2020 Suomessa. Konferenssin valmistelut aloitettiin joulukuussa 2018.

Viraston toiminta esillä mediassa

Vuoden aikana tarkastusviraston toimintaa esiteltiin Kuntalehdessä (6/2018) ja Kauppalehdessä (22/2018) julkaistujen haastattelujen yhteydessä. Lisäksi Työ- ja elinkeinoministeriön koordinoima hanke Työelämä 2020 teki tarkastusvirastossa haastattelun aiheesta luottamus. Haastattelu julkaistiin hankkeen verkkosivuilla yhtenä työpaikkatarinoista.

Talous

Toimintamenot pienenevät

Tarkastustoimen vuoden 2018 toimintamenot toteutuivat huomattavasti arvioitua pienempinä. Tarkastusviraston suurin menoerä ovat henkilöstömenot. Vuoden aikana avoimena eri pituisia aikoja olivat arviointipäällikön, johtavan tuloksellisuustarkastajan, kahden kaupunkitarkastajan ja kahden erikoistarkastajan vakanssit. Viraston toimintamenot laskivat vuodesta 2017 noin yhdeksällä prosentilla.

Vuonna 2018 tarkastustoimen menot olivat 2,67 euroa asukasta kohden (2,94 euroa vuonna 2017). JHT-tilintarkastuspalvelujen osuus tarkastustoimen toimintamenoista oli noin yhdeksän prosenttia ja tarkastuslautakunnan osuus noin viisi prosenttia.

Helsingin tarkastustoimen toimintamenojen osuus koko kaupungin toimintamenoista oli 0,040 prosenttia vuonna 2018.

Sitova toiminnan tavoite toteutui

Tarkastuslautakunnan ja -viraston sitovana toiminnan tavoitteena oli, että tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaan sisältyvistä vuosittain vaihtuvista aiheista vähintään 60 prosenttia liittyy kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten ja tavoitteiden arviointiin.

Tavoite toteutui, sillä vaihtuvista aiheista 71 prosenttia sisälsi strategiakytkennän. Näihin aiheisiin ei lasketa mukaan vuosittain toistuvia sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointia, suositusten vaikuttavuuden seuranta eikä kaupungin talouden arviointia.

Tuottavuus parani

Tarkastusviraston tuottavuuden kehittymistä mi-

tattiin tuloskorttiin pohjautuvalla tuottavuusindeksillä. Tuotosindeksi koostuu kuudesta osatekijästä, joista työpanosten käyttöön liittyvien tekijöiden painoarvo on 50 prosenttia (arviointisuunnitelman toteutuminen, tilintarkastussuunnitelman toteutuminen ja ydinprosesseihin käytettyjen työpäivien osuus kaikista työpäivistä), työn laatutekijöiden painoarvo 40 prosenttia (ammattitaito arvioinnissa ja ammattitaito tilintarkastuksessa) ja henkilöstötekijöiden painoarvo 10 prosenttia (työmotivaatiokysely). Panosindeksi on muodostettu julkisten menojen hintaindeksillä (kuntatalouden yleishallinto) deflatoiduista toimintamenoista. Tulostavoitteet toteutuivat hyvin, mutta tuottavuuden voimakas kasvu johtui pääosin poikkeuksellisen alhaisista henkilöstömenoista.

Tilankäyttöä yritetään tehostaa

Tarkastusvirastolla on käytössään toimitilaa yhteensä 602 neliometriä Unioninkatu 25:n neljännessä ja viidennessä kerroksessa. Virasto vuokraa toimitilansa kaupunkiympäristön toimialan tilapalveluilta.

Viraston tavoitteena on taloussuunnitelmakaudella 2018–2020 tehostaa Unioninkatu 25:sta vuokratujen toimistotilojen käyttöä luovuttamalla tarpeettomaksi käyvät työtilat sopivina kokonaisuuksina kaupungin muiden toimintojen käyttöön. Vuonna 2018 toteutettiin kehittämishanke, jossa selvitettiin tarvittavat toimenpiteet ja laadittiin suunnitelma 4. kerroksen kolmen käyttämättömänä olevan työhuoneen luovuttamiseksi muiden käyttöön. Tavoite tilojen luovuttamisesta ei ole vielä toteutunut, koska vapautuneille tiloille ei ole löytynyt muita käyttäjiä.

Lisäksi tavoitteena on ollut parantaa etätyön edellytyksiä mahdollisuuksien mukaan edelleen. Vuonna 2018 päivitettiin viraston etätyön periaatteet, ja otettiin käyttöön mobiilileimaus sekä aiempaa kattavammat etäyhteydet.

Toimintatuotot ja toimintamenot vuosina 2014–2018

(1000 euroa)	2014	2015	2016	2017	TA 2018	2018
TOIMINTATUOTOT						
Yhteensä	0	0	10	3	3	5
Muut tuotot	0	0	10	3	3	5
TOIMINTAMENOT						
Yhteensä	1 934	1 958	1 917	1 897	1 977	1 737
Henkilöstökulut	1 444	1 455	1 381	1 367	1 392	1 203
Palvelujen ostot	240	255	284	284	325	278
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	32	27	30	23	35	17
Avustukset	3	3	3	3	3	3
Vuokratulot	213	218	216	218	219	224
Muut toimintakulut	1	2	4	3	3	12
Toimintamenojen muutos edellisestä vuodesta %	-5,9	1,2	-2,1	-1,1	4,0	-9,2
INVESTOINTIMENOT	0	0	40	0	0	0

Tarkastustoimen toimintamenojen osuus koko kaupungin toimintamenoista vuosina 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Tarkastustoimen toimintamenojen osuus koko kaupungin toimintamenoista	0,041 %	0,046 %	0,046 %	0,045 %	0,040 %

Tarkastus- ja arviointitoiminnan tuottavuuden kehittymisen vuosina 2015–2018

	2015	2016	2017	2018
Tuottavuuden kehitys (2015=100)	100	103,3	104,4	117,0

Henkilöstön määrä ja henkilötyöpäivät vuosina 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Tarkastusviraston henkilöstö	18	17	17	17	15
Henkilötyöpäivät	3 626	3 566	3 662	3 658	2 935

Helsinki

Helsingin kaupunki
Tarkastusvirasto

Unioninkatu 25
00130 Helsinki
PL 400
00099 Helsingin kaupunki
www.hel.fi/tav